

אוסף סיפורים "תקצו"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט: שמואל אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג עלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד.

החיבור הראשון הופיע במסגרת

'מפעל ליקוטי שמואל'

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

בשעה טובה ומוצלחת, בסייעתא דשמיא, רואה אור ספר חדש ומפעים

ליקוטי שמואל – חומש בראשית

לאחר שנים של עיון, איסוף, ליקוט ועריכה, יוצא לאור ספר ייחודי המאגד – סוף מעשה במחשבה תחילה את מיטב הקטעים, המאמרים, הסיפורים והמשלים שהופיעו בעלוני פרשת השבוע בשנים האחרונות. דברי חן ושכל טוב, שנבחרו בקפידה וערוכים בטוב טעם, כדי להחיות את הלב ולהאיר את השולחן

- מתוכן הפרקים: רעיונות מאירי עיניים לפרשיות השבוע • משלים מעוררי מחשבה • סיפורים נוגעים ללב • פנינים להעשרה ולהעברה בשולחן שבת

מתאים ללימוד אישי, למסירת דבר תורה ולשיחה משפחתית

ערוך ומוגש בעמל רב על ידי הרה"ג שמואל אייזיקוביץ שליט"א

כעת למכירה במחיר שווה לכל נפש – כרך ראשון על חומש בראשית

להזמנה:

<https://dash.bookpod.co.il/product/2231>

הבית שהיה (המגיד מתל אביב, רבי בנימין שיקוביץקי זצ"ל) [צוף התורה, הב אליעזר יוסקובסקי שליט"א]

סיפר הגאון רבי בנימין שיקוביץקי זצ"ל שהיה מגיד נודע בתל אביב דרשתו המפורסמת היתה זו שמסר בליל תשעה באב בבית הכנסת הגדול שבעיר.

פעם אחת סיפר סיפור נוגע ללב, להמחיש את מצבנו כיום בגלותנו, וכה אמר:
הלוח הלכתי ברחובות העיר תל אביב, לפתע אני רואה ילד קטן עומד בצד הרחוב, ובוכה בכי תמרורים. הילד קטן הוא, נמצא לבד, אין עמו לא אב ולא אם, לא שומר ולא איש שפורס עליו חסותו. נכמרו רחמי על הילד, נגשתי אליו ושאלתי אותו: אמור נא ילד, מה שמך? 'שרוליק', השיב לי בקול בכי. שאלתי אותו: שרוליק היקר, על מה אתה בוכה? ענה לי שרוליק: את ביתי יצאתי, ואיני יודע היכן אבא והיכן אמא, ואף היכן ביתי איני יודע, אני כבר לא יודע לזהות את הדרך שהלכתי מביתי ועד כאן, ואני לא זוכר כיצד לחזור.

הרגעתי את הילד ואמרתי לו: שרוליק היקר, הסר דאגה מליבך, אני אלך עמך יד ביד, עד שנמצא את הבית שלך. הלכתי אתו ברחובות העיר, הגעתי לרחוב הרצל, ושאלתי אותו: אולי כאן ביתך ברחוב זה? אמר לי שרוליק, לא נראה לי כן, כי ביתי היה באזור יפה יותר, ביתי היה באזור של שומרי תורה ומצוות.

המשכנו הלאה אני עם הילד, והגענו לרחוב בלפור. עצרתי שם ושאלתי אותו: שרוליק היקר אולי כאן הוא ביתך? החל שרוליק לבכות בכי עז של ילד טהור ואמר לי: לא, הבית שלי היה במקום יפה יותר, במקום נקי יותר.

המשכנו הלאה והגענו לרחוב בן גוריון, שאלתי אותו שרוליק היקר, אולי כאן ברחוב הזה הוא הבית שלך? לא, ענה לי שרוליק, לא ככה הבית שלי היה נראה.

המשכנו הלאה לרחוב גאל ישראל, אורו עיניו של שרוליק ואמר לי: כאן ממש כאן הבית שלי! המשיך רבי בנימין ואמר, ודמעותיו נושרות מעיניו,

היה לנו בית, עזבנו את הבית, ואבדנו את הדרך, אין אתנו את אבא שיראה לנו את הפנים שלו, ואנחנו לא יודעים איך לחזור הביתה. הגיעו הרצל בן גוריון וניסו להראות לנו את הבית שלנו, הם אמרו לנו הנה כאן הבית שלכם, אבל אנחנו לא מקבלים את זה, כי אפילו שאנחנו לא זוכרים איפה הבית שלנו, אבל ברור לנו שלא ככה הבית שלנו היה נראה, הוא היה בית יפה יותר, בית נקי יותר, הוא היה בית טהור וקדוש, לא כמו הבית שהם מציעים לנו לחזור אליו "

היקב בפנמה (מגזין במה)

סיפר הגאון רבי ראובן כהן שליט"א ראש ישיבת "בית אליהו" לצעירים בני ברק:

אנו עומדים סמוך ונראה ליארציט של רבינו הגדול רשכבה"ג מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל, שזכינו הרבה מאוד מראשי הישיבות להכוונתו והדרכתו.

בקיץ תשע"ג נכנסתי למעונו של רבינו זצוק"ל, ושחתי בפניו שאני זקוק לכסף עבור החזקת הישיבה. מרן זצוק"ל, הרהר מספר רגעים והורה לי: "סע לצרפת". שאלתי, "לכמה זמן?" והורה: "ליומיים."

כיון שבאותו זמן ביררתי אפשרות לנסוע לציריך שבשווייץ, שאלתי, האם לשלב בנסיעה גם את ציריך כי המרחק מצרפת לציריך קצר מאוד, וענה לי שכן, וגם ליומיים. יצאתי מביתו וחשבתי, מה ההשתדלות המינימאלית שאני צריך לעשות, כיוון שבצרפת אין לי קשר עם אף אחד. נזכרתי שבנו של הרה"ג רבי אליהו אוזן שליט"א (הוא היה המתורגמן לציבור במסעותיו של רבן של כל בני הגולה זצוק"ל בצרפת) מגיע באלול לשיעור א' בישיבתנו. מיד התקשרתי אליו והוא אמר לי שממש עוד כמה ימים הוא נוסע לצרפת ובשמחה יעזור בכל מה שיתאפשר לו. נסענו יחד והוא דאג ככל יכולתו, אולם לא הצלחתי להפעיל רבות עבור הישיבה"ק וכבר חשבתי שהנסיעה ירדה לטמיון.

כעבור יומיים, בסיום פרק ההשתדלות בצרפת, נסעתי בטיסה קצרה של שלושת רבעי שעה לציריך ובמושב המטוס שלידי יושב יהודי מצרפת. בשיחה שהתפתחה בינינו הוא סיפר כי ברשותו יקב של יין מאוד משובח ויוקרתי כשר למהדרין וכל מיני יהודים רוכשים אצלו ובהם יהודי נכבד מהקהילה היהודית בפנמה אשר בא אליו פעם בשנה במיוחד לקנות יין.

סיפרתי לו שאני נוסע לעיתים לפנמה עבור החזקת הישיבה ולכן אני מבקש ממנו שהתרומה שלו לישיבה תהיה שני בקבוקי יין עם מכתב אישי ליהודי מפנמה. הוא שמח לעזור.

בפעם הבאה כשהרה"ג הרב אוזן שליט"א, נסע לצרפת, הוא הביא עימו את היין עם המכתב (יש לציין שבינתיים הגעתי לציריך ובסייעתא דשמיא היה שם יהודי נכבד שסייע למשוך עוד קצת את העגלה) כאשר הגעתי לפנמה והבאתי ליהודי את המכתב מבעל היקב, הוא התרגש מאוד. באותה הזדמנות סיפרתי לו על השתלשלות הדברים עם מרן זצוק"ל, כיצד הגעתי לצרפת וכמעט לא מצאתי את מבוקשי ובטיסה לציריך פגשתי את בעל היקב וכו'. היהודי מפנמה התרגש ממעשה ההשגחה העליונה והרים תרומה נכבדה לישיבה.

מופתע מההשגחה הפרטית חזרתי לארה"ק ומיד שמתי פעמי למעונו של מרן זצוק"ל. שחתי בפניו על מקרה הדברים וכיצד השליחות וההשתדלות לצרפת הסתיימה בפנמה. מרן זצוק"ל

הקשיב לדברים כאשר שריר לא זע בפניו, אף לא התרגשות כלשהי. בסיום הדברים רק בירכני, "שיהיה לך טוב."

התפילה במטבח

מובא במדרש, שיצחק אבינו התפלל על רבקה בהר המוריה, המקום שבו עקדו אותו, מכאן שמקום של עשית מצוה או התגברות נעשה קדוש, וכשרוצה אדם שתשמע תפילתו, יכול הוא לדקדק בבחירת מקום הגון לתפילה, שיש לו השפעה טובה על תפילתו מעבר למה שהוא מקפיד על תוכן התפילה עצמה.

באנגליה התגורר יהודי, מכניס אורחים דגול, בשם רבי יעקב לוינסון. כל מי שנקלע למקום ידע, כי בביתו ימצא קורת גג וסעודה הגונה. מידי יום היו סועדים על שולחנו לכל הפחות עשרים איש, ולפעמים היה מגיע מספרם של המתארחים לשישים! הוא היה נותן לאורחיו תחושה נפלאה, ומספרים כי פעם ניגש אליו אחד מן האורחים החדשים ושאל כמה זמן אפשר להישאר אצלו. השיב לו רבי יעקב: "אני נמצא פה כבר עשרים וחמש שנה ולא אמרו לי ללכת. גם אתה יכול להישאר..."

זמן מה התארח בביתו רבי חיים קרייזוירט זצ"ל, רבה של אנטוורפן. פעם אירע לו שהיה טרוד בענין נחוץ והתאחר עם תפילת ערבית עד שעת לילה מאוחרת. בשעה זו כבר לא התקיימו מניינים, והוא תר אחר מקום מתאים להתפלל בו ביחידות. רבי יעקב לוינסון, שניעור באמצע הלילה, הבחין כי הרב עומד במטבח ליד התנור ומתפלל. פליאה אחזה בו, וכאשר סיים הרב, ניגש ואמר: "רבי, יש לי בביתי בית מדרש עם ספריה מפוארת, וכי לא עדיף היה להתפלל במקום לימוד?" ענה לו רבי חיים: "אני זקוק כעת לישועות גדולות ולהרבה ברכות. חיפשתי את המקום הקדוש ביותר בבית הזה, את המקום שבו תפילתי תתקבל בו ביותר, ומצאתי אותו במטבח המכניס אורחים שלכם. במקום קדוש זה חש אני כי תפילותי תתקבלנה!"

רבי יוסף בוקסבוים זצ"ל סיפר, כי בתקופה שבה היה הכותל היד הערבים ולא היה שייך להתפלל שם, הבחין אביו ברבי אריה לוי זצ"ל עומד ליד כותל ביתו של הרב מטשעבין זצ"ל ומתפלל. לשאלתו ענה, כי אחד מילדיו חולה, והוא מחפש מקום ראוי וקדוש לתפילה. "גמרתי בליבי", אמר, "להתפלל על קיר ביתו של הרב מטשעבין, שהיה מתמיד עצום ובעל עין טובה".

חצי הכוס המלאה [מרווה לצמא]

אחד מגדולי ישראל שאמו התאלמנה, ונותרה בביתה עם עשרה יתומים קטנים. כסף אין. לחם כמעט אין. מה עושים? יושבים ובוכים? לו היינו מציצים לתוך מטבח ביתם בשעת ארוחת

הצהרים היינו נותרים בפה פעור. על השולחן היו מונחות בחן רב צלחות מוזהבות מעוטרות, ולידן סכו"ם מפואר מוכסף. והאוכל שבתוך הצלחת? לחם יבש...! החכמה והעין טובה של האלמנה היתה מדהימה. לא! היא לא תיתן לעוני ולאוזלת יד לכבוש אותה ולהכריעה. היא לא כופפה את גבה ולא הזילה דמעה. נכון שאין כסף, אין ארוחות משובחות כמו שהיה לנו פעם. אבל נשארו לנו הצלחות היפות. אז למה לא נשמח במה שיש?

האדמו"ר מקלויזנבורג זצוק"ל הדריך אותנו ביסוד לחינוך ה"יש לי כל" [בראשית לג, יא], ואלו תמצית בדבריו: יסוד החינוך הוא ללמוד וללמד לא להסתכל בצלחות של אחרים. הבית שלי הוא הנעים ביותר. היום טוב לי ביותר, ואני שמח ומאושר במה שיש לי. לא לומר ולהזכיר בערגה את העבר, כי פעם היה יותר טוב וכו'. וכן לא לדבר ולטוות חלומות לעתיד וורוד שאולי יגיע כמו: כשיהיה כסף נחליף את הרהיטים וכו'. יהודי צריך ללמוד לראות את ההווה, להיות מאושר איתו. והיסוד העיקרי לחינוך של "עין טובה" זהו יסוד האמונה.

כשיהודי פוקח בבוקר את עיניו, ויודע בברור כי הוא מתעורר היום לתוך עולם של הקב"ה, וכי עינו של ה' פקוחה תמיד והכל מכוון ומנוהל משמים, ומזונותיו של אדם קצובים לו מר"ה ועד ר"ה [ביצה ט"ז], אז מה פתאום יש כאן מקום לדאגה? וכך מבאר האדמו"ר מקלויזנבורג זצוק"ל את מאמר חז"ל: [ויקרא ו, ועי' נדרים מא.] "דעת קנית – מה חסרת?" אם תקנה חכמה ושכל, לדעת לראות את חצי הכוס המלאה, אז תרגיש שיש לך הכל! ולא חסר לך מאומה. דע שהכל מאיתו יתברך, שמאיתו לא תצאנה הרעות חס וחלילה. אבל אם דעת חסרת – אם לא יהיה לך שכל, אז מה קנית? תמיד תחוש שאין לך, שחסר לך. סבתא רייזל, לא מציק לך הגב הכואב? – ר' שלום לא מטריד אותך הבית הקטן שלך. ואתה האברך בן תורה, לא מעציבים אותך החובות במכולת ובירקות? לא. ועוד פעם לא. למה? כי יש להם דעת. הו! יש להם כל. הם רואים את הטוב והיפה, הם מודים ומשבחים על היש. הם עשירים עלי אדמות! "יש לי כל" ! [בראשית לג, יא]. ויש כאן עוד נקודה נפלאה. לא רק שהם רואים את חצי הכוס המלאה, אלא שגם חצי הכוס הריקה נדמית בעיניהם כמלאה. אין להם טרוניות, אין להם עצבון לב. הכל שש עליז ומאושר!

לצאת מעצמינו (הרב שבתי סלבטיצקי)

אדם נהג לצאת מדי יום ראשון לטיול עם חברים בהרים. פעם ביטלו החברים את היציאה המשותפת והוא הודיע לאשתו שיצא לבד. תגובתה הייתה נחרצת: "לבד? בהרים? זה מסוכן! היום תישאר איתנו, תבלה עם המשפחה!". הוא הגיב בכעס: "אני לא ילד! אני יודע לשמור על עצמי". היא התעקשה, הוא התעקש, והמתח גבר. בסופו של דבר הוא יצא, אך כשחזר – שרר בבית שקט קפוא. הם לא דיברו במשך ימים. לבסוף סיכמו לפנות ליועץ זוגי.

היועץ שאל את האישה מה הרגישה כשהבעל אמר שהחברים לא יוצאים היום. "התרגשתי מאוד", אמרה. "חשבתי: איזו מתנה! היום הוא יהיה איתנו, נשחק עם הילדים, נדבר יחדיו. אבל אז הוא אמר שהוא הולך לבד. פתאום חשתי בדידות איומה – מדוע הוא לא רוצה להיות אתי ועם הילדים? ובנוסף לתחושת הבדידות והעלבון דאגתי מכך שייסע לבד למקום מסוכן".

הבעל נדהם: "אבל את בכלל לא אמרת את זה! את אמרת שאין לי זכות לנסוע ביום ראשון, שאני אינני אחראי, ואינני אכפתי כלפי בני המשפחה!". האישה הזדעזעה: "אני לא אמרתי את זה!". היועץ אמר: "את צודקת – לא אמרת את זה. אבל זה מה שהוא שמע".

שקט השתרר, ואז הוא פנה לבעל: "מה חשבת כשהחברים ביטלו?" "שמחתי. אני חווה לחץ בעבודה, וחשבתי שאצא להתרענן מעט, אודיע על כך לאשתי וכמובן אדע לשמור על עצמי". "אבל אתה לא אמרת את זה", אמרה האישה. "אמרת: 'לא אכפת לי מרצונותייך, אני הולך וזהו!'" היועץ חייך: "אתה צודק – לא אמרת את זה. אבל זה מה שהיא שמעה".

אז אמר היועץ: "תדמיין שאשתך הייתה אומרת: 'אני כל כך בודדה, אני מפחדת. אולי היום תישאר איתנו?' – מה היית עונה. 'ברור שהייתי מגיב אחרת לגמרי'. ולאישה פנה ואמר: 'ואם הוא היה אומר: 'אני לחוץ, אני צריך להתרענן' – איך היית מרגישה?' "אחרת לגמרי".

האתגר הגדול בשלום בית הוא היכולת לנסות להרגיש מה השני מרגיש בלב. לקחת את המילים, לצלול לתוכן, ולהרגיש את העומק שבהן. ואם אני לא בטוח – לשאול לשמוע לא את המילים הנאמרות, אלא את ההרגשה הפנימית.

אחרי השיחה הזו, שני בני הזוג פרצו בצחוק. הם גילו עולם חדש, עולם אחר, שקודם לכן לא היו מודעים לו.

זוהי הגדלות של בני זוג: לצאת מעצמם, להיפתח, לא לחשוב רק 'מי צודק' ו'מי טועה', אלא להבין מה קורה בלב של השני. בכל פעם שאנו במצב כזה, עלינו לעצור ולשאול: "האם אני שומע את המילים, או את מה שבלב?". אם הם היו שואלים זה את זה, "מה את/ה באמת מרגיש/ה?", זו הייתה הופכת לשיחה בונה, מקשרת ומחזקת. כל אחד היה חושף משהו מעצמו, נותן חלק מהחיים שלו לשני. היא מדברת על הפחד והבדידות, והוא על הלחץ והצורך בהתרעננות. כך רואים את התמונה שבלב של השני, מתקשרים, והופכים ל"בשר אחד".

מנקה החלונות (השבת עם החפץ חיים – ילקוט לקח טוב)

יהודי אחד שהתגורר באיזור מגוריו של מרן החפץ חיים זצ"ל, רצה ביום מן הימים להגר לאמריקה, ונכנס לפני נסיעתו לבקש את ברכת הסבא קדישא הח"ח שיצליח בהגירתו, וימצא פרנסתו שם בנקל.

החפץ חיים – שכידוע התנגד ביותר להגירת אחיו היהודים לאמריקה של אותם ימים, שסכנת שמירת היהדות היתה גדולה ביותר לאור נסיונות התקופה – אמר ליהודי שביקש כעת את ברכתו, שהוא מוכן להאציל עליו ברכה, בתנאי שתתן לי ידך בהבטחה, שלא תחלל שם שבת קודש בשום פנים ואופן. היהודי נתן לחפץ חיים תקיעת-כף על כך, וזכה לברכת הצלחה ממרן זצ"ל.

ואכן הפליג הלה למחוז חפצו והגיע לעיר בולטימור. את פרנסתו מצא בתור מנקה-חלונות באחד הבניינים הגדולים בעירו, פרנסה מקובלת באותם ימים באמריקה, כאשר את שבת-קודש הוא מצליח לשמור כראוי, מבלי להופיע לעבודתו ביום קדוש זה. כך התנהלו העניינים כשורה, עד שיום אחד קרא לו הבעל הבית המעסיק אותו, והודיע לו נחרצות, כי עליו מעתה להופיע לעבודתו מדי שבת בשבתו.

היהודי כמובן שהתנגד לרעיון, ואמר שבשבת קודש הוא לא יכול לבוא לעבודה. אולם המעסיק התעקש על שלו והזהירו, שאם לא יופיע בשבתות לעבודה, הוא יפוטל לאלתר מתפקידו. – פיתוי עצום וקשה מאוד, שעמד בימים ההם של תחילת הגירת והתיישבות היהודים באמריקה, בפני כל היהודים הללו ששיוועו לפרנסה כל שהיא, שכן לולא פרנסה זו, המדובר היה להגיע לפת לחם ממש, אך היהודי דנן עמד בפיתוי בגבורת-נפש ואמר שוב, כי הוא את השבת קודש לא יחלל! ואכן פוטל מעבודתו לאלתר.

והנה חלפו הימים והוא מנסה לחפש מקור פרנסה חדש ולא מצליח. עוד שבוע ועוד חודש ולא מוצא שום עבודה, ובינתיים המצב נותן כמובן את אותותיו בו ובבני ביתו, שהפרוטה כלתה מן הכיס והחלו לרעוב ללחם, וכאשר חלפה כך עליהם חצי שנה(!), החליט היהודי בשבת אחת בבוקר לאחר חצי שנה כזאת קשה, שהוא אחרי התפילה יוצא לעבוד! אין ברירה, ילדיו וביתו רועבים פשוט לפת-לחם.

הוא יצא מבית הכנסת והחליט ללכת לבקש מהמעביד שלו שפיטרו, שיחזירונו כעת לעבודה ויהי-מה. אולם עודנו צועד כך, נזכר לפתע בתקיעת כף שנתן לחפץ חיים, שהוא לא מחלל שבת בשום פנים ואופן!!!

כיון שכך, סב על-אתר על עקבותיו והלך לביתו כשהוא נחוש בהחלטתו – אני לא יכול לעבור על התקיעת-כף שנתתי לחפץ חיים! והנה, במוצאי שבת זו, דופקים על דלת ביתו. משנפתחה הדלת, רואה הוא את... הבעל הבית שהעסיקו עד לפני חצי שנה ואיתו גבר נוסף בפתח, ולתדהמתו שומע הוא מפי מעבידו את הסיפור דלהלן:

לפני חצי שנה התערבתי עם זה שעומד כעת לידנו, על גודל אמונתך ושמירתך את השבת שלכם. הוא טען לי שברור לו כשמש שאם אפטר אותך עקב כך, הרי שכמה שתנסה להחזיק מעמד, כעבור חצי שנה בלי פרנסה אתה תחזור בעל כרחך לעבודה, ואילו אני טענתי לו, שברור לי שאתה כיהודי חרדי וירא לא תחזור לעבודה גם אחרי חצי-שנה, ויהי-מה! והתערבנו על סכום כסף גדול. והנה ה-י-ו-ם! בשבת זו, הסתיימה אותה חצי שנה... ואני נצחתי בהתערבות, כעת תקבל ממני את כל הכסף של אותה חצי-שנה שנשארת בלי פרנסה בגללי, וגם אתן לך את סכום הכסף שזכיתי בו בהתערבות עם זה שאתנו כאן.

שיעור כללי (הרב שבתי סלבטיצקי)

ישנו סיפור יפהפה על הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל, ראש ישיבת מיר ואני עצמי זכיתי ללמוד מפיו.

הוא אירח פעם אורח מארצות הברית. לאחר השיעור, הזמין אותו רבי חיים לסעוד בביתו. הרבנית הגישה מרק, ורבי חיים טעם ואמר: "וואו, איזה מרק! אני יכול לקבל עוד מנה בבקשה?". לאחר מכן ביקש מנה נוספת, ושיבח את איכותו: "איך עשית את זה?" האורח, שהכיר את רבי חיים, התפלא. הוא ידע שהוא אינו אדם שמייחס חשיבות גדולה לאכילה.

כשיצאו, אמר רבי חיים, שהבחין בפליאתו של האורח: "אני אסביר לך. אני מוסר מדי שבוע 'שיעור כללי' לכל תלמידי הישיבה. אני מכין את השיעור ומשקיע בו. כשאני מסיים, ותלמיד ניגש ומודה על השיעור, דן עליו, ומבקש לשמוע את הרעיון שוב – אני שמח מאוד". הוא המשיך: "המרק הוא ה'שיעור כללי' של אשתי. קמה בבוקר היא, הולכת לקנות ירקות, מקלפת, מבשלת. כשאני מבקש ממנה עוד מנה ואומר שהמרק היה טוב, אני בעצם אומר לה: 'השיעור שלך היה נפלא, אני יכול לשמוע אותו שוב?'".

רבי חיים לימד אותנו כלל גדול בשלום בית: לראות את השני, את המאמץ שלו, את האהבה שמאחורי המעשים הפשוטים לכאורה, ולהעריך אותם. זה לא סתם מרק. בתוך המרק הזה יש רגש עצום, נתינה, מסירות וקשר פנימי. כשמבינים את זה ומביעים הערכה, זוכים לשלום בית אמיתי.